

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticoꝝ Specvlvm**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

An Canonici non cantantes per se horas suas, aliaque diuina officia,
distributiones iuste, & legitimè percipiant. cap.ix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

cum opere subsecuto, iuxta D. Gregorij sententiam obliget ad restitutionem, non est verisimile, neque credibile, quod Gregorius IX. Papa qui dictum e. fructus Simonia rescipit suo delegato, contrarium voluit docere, & mandare^a.

^a Adrian. 6. Pap. & Soto. ad. locis.

An Canonici non cantantes per se horas suas, alias divinitia, distributiones iuste & legitime percipiant.

CAP. IX.

Verum in ecclesiis ubi Canonici horas aliorum officia per se non canunt, sed per laicos, facile illic videre & cognoscere est, quod tiffimum & precipue propter solas distributionum chorum veniant, adeo ut & vulgus hominum facile eos frequenter notet, & nominet, tales ad lucrum non ituros, nisi lucro distributionum eorum tractentur, nam hi legibus, & ordinationibus ad lucrandum distributiones taliter qualiter obseruatis, vix Deo respectum horarum, aliorumue officiorum solent, tum se ibi ad fabulas, si congero aliquis detur, tunc vel chorum egrediuntur ad alibi confabulandum, vel deambulandum, vel dormiendum, aut quilibet faciendum alienum ab officio diuino. Qui etiam canonicis saepe non recitatis distributiones sibi habent, & extorquent, quas sola sua praesentia, & essentia iuxta statuta, vel consuetudinem sibi habent se praetendunt. Sed Pius quintus Papa statuit, & per ea constitutione declarauit^b, tales non solum distributiones, verumetiam fructus praebendarum fructus percipere; tamen omnibus horis canonicis cum aliorum sentes adsint, & non egrediantur chorum confabulandi, aut quid aliud faciendi. Tum praeterea & distributionum amissionem declarat esse peccatum admittere. Verum si horas suas legitime percipiant, & praedictam Pij V. constitutionem non transgrediuntur, ad distributionum tamen perceptionem non possunt, imo Simoniaci, vel simoniaci, & reos facere videtur per hoc declarare, quod pro viginti, aut triginta C

Notantur Canonici ad horarum venientes tantum causa distributionum.

^b Haec posita est, ubi actum fuit de officio horarum, in speculo de malorum iur. cau. & remed. lib. 2. cap. 17.

^c Sub Leone 10. cele. ses. 9. can. 9.

vix sex, aut octo vicariis seu substitutis de genere
 boni, & moribus plerumque pessimis ac petulantissi-
 mis, exiguo pretio conductis, ad celebrandum missas,
 horas, aliaque diuina officia in ecclesia persoluen-
 dum satisfaciunt, sed pro dolor non considerant, ne-
 que perpendunt, quod distributiones & alia emolumenta
 et lucra ad decantationem horarum aliorumque
 diuinorum officiorum à fundatoribus ecclesie 20 vel
 30 Canonicis ista facientibus legata ac relicta in ani-
 mam suarum redemptionem, & in salutem, ac pro-
 spectum totius populi Christiani, absque iusto titu-
 lo, & causa legitima sibi vsurpent, & vendicent: pu-
 tant enim esse sufficere, quod corporaliter ecclesiam vi-
 sitant, & in ea, pro decore illius, velut mutæ statuæ
 consistant, vel quid aliud ibidem faciant ab officio di-
 uino alienum, potius ad inanem frequentes gloriam,
 vel ad alium finem illicitum, & inhonestum, quam pieta-
 tem & deuotionem, cum tamen certum, & indubita-
 tum sit apud omnes Doctores, illos talibus suis modis
 peccare grauiter, neque eorum talem presentiam ani-
 mam fundatorum, & benefactorum prodesse, nec via
 pietatis, nec via satisfactionis. Cum autem quis dat
 rem suam propter causam, vt aliquid faciat, cer-
 ta equitate naturali hic obligatus est, vt aut impleat
 causam, cuius respectu ipsi res data est: aut si nolit, red-
 dat illi, qui dedit, ne re sua iniuste contra ipsius volun-
 tatem fruatur, vel locupletetur; alioquin ex equitatis
 ratione datur illi iure ciuili conditio ob causam
 datam, quia non secuta^b. Nemo enim ex sua iniustitia,
 a iustitudine lucrum sperare & facere debet.
 Deinde sine titulo possidens, aut habens titulum, sed
 in iure, qui pro non titulo sit habendus, tam iure pon--
 tificio, quam ciuili tenetur ad omnia damna, & lucra
 non percepta, quam percipienda^d. Sed Canonici diui-
 nis seu substitutis faciētes, sine titulo, aut certe tali,
 quo non titulo sit habendus, chori distributiones,
 & emolumenta sibi vsurpare, & vendicare viden-
 tur. Quo dato, ad eorundem omnium, tanquam iniu-
 riarum acceptorum, restitutionem teneri eos, arbitramur.

*a Adri. Pa. 6.
 in d. quodlib.
 quaest. 9. c. B.
 Tho. 2. 2. quaest.
 133. art. 3. ad. 1.
 b. l. 1. 2. 3. 4.
 c. toto tit. ff.
 de condict. cau.
 dat. cons. non
 secu.
 c. l. miles. §. 1.
 ff. ad leg. Jul. de
 adulter.
 d. c. 1. c. cap.
 grauis. et vtro-
 que glos. c.
 DD. ac rescriptis.
 Epistolat. l. si na-
 uis. §. genera-
 liter. ff. de rei
 vindic. l. quem-
 admodum. C.
 de agric. et censu-
 sitis ff. toto tit.
 de condict. cau.
 dat. cau. non se-
 cu. et ii. de is-
 dict. furi. Gos-
 fred. in Sum.
 tit. de Simo.*

K k iij Quam

Quam si recusent, competit ecclesie optimo iure
condictio causa data, causa non secuta. & longepo-
re iure, hi ad restitutionem eorundem obligentur
ram Deo, & hominibus, quam illi, qui diuina
per se, & non per substitutos in ecclesia facerent
lam mentalem Simoniam circa illa committunt.
si illi à D. Goffredo non infimæ apud Concilia &
Summissas authoritatis, propter Simoniam

a in Sum. li. de
Simon.

Quanta infamie
& animæ
periculo se ex-
ponant Canonici
diuina officia
per se non obeun-
tes in ecclesia
sua.

b ca. quis quis.
& ibi gloss. 17.
q. 4.
c. arg. c. ult. 10.
q. 2. & c. du-
dum 2. de elect.

d c. 2. de raptorib.
& ibi Pa-
nor. Diaz. in
pract. crim. ca-
no. cap. 99.

lem fures, & latrones dicantur^a, non videtur
hi; non solum à furto, verumetiam à rapina,
ne, & latrocinio se excusare poterunt. Contra
tamen fortasse excusationem hanc habent, quod
vsurpationem, & vendicationem non faciunt
vel clam, sed publice. Si ergo publice res eccle-
sia ipsius, & fundatorum voluntatem auferunt
vsurpant, & vendicant, certè à rapina, &
latrocinio, imò ne à sacrilegio quidem excu-
santur^b. Quocirca & iisdem poenis puniuntur
quibus istorum criminum & scelerum perpetra-
(aliorum interim reatius, & benignius senten-
dicio saluo.) Raptor autem seu spoliator, qui
voluntatem Domini aperte res alienas dolo
seu auferit, secundum iuris Pontificij dispositio-
recuparabiliter deponitur & beneficio priuatur
prius ablata restituat, si poterit, vel emendauerit
& plenam securitatem fecerit, pœnitentia
ei penitus denegatur. Qui autem in sanitate
ta mente non pœnituerit, vel emendauerit, & gra-
te securitatem præstare nequiuerit, solentia
tentia parum ei prodesse videtur: sed de peccato
trito corde viaticum non negetur; ita tamen
hul clericorū sepultura illius interfit, nec eccle-
synam præsumat accipere. Quod si qui præsumat
vel clericorum contra hoc in vita, vel in
tentias dare, aut sepultura interesse, vel eccle-
mosynas accipere attentauerint, aut si aliquid
huiusmodi rapinae participes inuenti fuerint,
nis sui damnum irrecuparabiliter pariantur, &
siastico beneficio careant, iuxta Eugenij 3. Pape
stitutionem^d.

Clerici vero in latrocinis, vel aliis magnis sceleribus deprehensi, à suis ordinibus degradati, detrudi debent in arcta monasteriis ad poenitentiam peragendam, vt Innocentius III. rescripsit Episcopo Londonensi. Hac autem depositio, & in arctum monasterium detrusio morti aequiparatur. Simili igitur & pari poena efficiendi videntur sacrilegi, qui res ecclesiasticas, vel alienas, ab ecclesia aperte dolo malo contra voluntatem ecclesie, vel fundatorum, auferunt. Nam, vt Celestinus Papa III. rescripsit; Si clericus, in furto, vel alio crimine fuerit deprehensus, legatur ab ecclesiastico iudice deponendus est. Qui si scilicet incorrigibilis fuerit, excommunicari, vel suspensus debet. Deinde contumacia crescente anathematis mucrone feriri; postmodum vero si in profundum malorum veniens contempserit, cum ecclesia non habens vltra quod faciat, & ne possit esse vltra perditionis periculum, per secularem comprimendus est poenitentiam, ita quod ei deputetur exilium, vel alia legitima poena inferatur. Sed Innocentius III. Celestinus successor, ne qua infamia, per huiusmodi sententiarum iudicis in clericos a maduersionem, ecclesiasticis magnis obnoxij à suis ordinibus degradati detruderentur in arcta monasteria ad peragendam poenitentiam, vt supra dictum est. Quam si non velint agere, ponendi sunt in perpetuis carceribus.

a c. tua. de poenit.
b Panor. in d. c. tua. Bald. in c. 1. §. denique. qua fuit prima causa beneficij amittendi. Felj. in ca. qualiter. §. ad corrigendos. de accusat. Diaz. in pract. crim. cap. 127. c. Goffred. et Hostic. in sum. tit. de rapi. d. c. tua. et ibi Panor. de poenit. Lancil. in pract. tit. de sacrileg. d. c. cum no ab homine. et ibi gloss. de iudic. e. d. ca. tua. de poenit.

f Iuxta eiusdem Innocentij constitutionem in c. vt fama. de sent. exco. Atentin. et Panor. in d. c. tua. de poenit. Diaz. in pract. crim. casu. cap. 129.

Canonici Simoniam non committentes. in perceptione distributionum, eas restituere teneantur, si in choro presentes, cum aliis horas suas non cantent, sed per se legant.

CAP. X.

Alteru dato, & concesso, quod fortasse Simoniam, vel furtu, aut aliud aliquod prædictorum criminum in prædicta distributionu receptione nõ comittatur, præsertim si Canonici, dñi diuinis officiis interfuerint, seu suas canonicas, aliaq; pia legant, vel meditentur:

K k iij non

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN